

KIHNU LEHT

VÄLJAANDJA KIHNU VALLAVALITSUS

september 2016 nr. 8 (184)

Head uut kooliaastat!

Esimeses klassis alustab tänavu viis koolijütsi: Anet Havik, Ander Madissoo, Ann Karjam, Jete Vesik ja Lennart Laos ning nende esimene õpetaja on Evi Tõeväli. Fotod: Triinu Tšetšin

Hea kooli tunnuseks on stabiilsus ja mingil määral isegi konservatiivsus. Koolis õppivale lapsele loob rahulik ja reformidevaba ümbrus õppetöösse süvenemiseks head eeldused.

Kihnu Kool on suutnud aastaid sellist traditsiooniderikast joont säilitada ja laste ärevusse ajamisest hoiduda. Loomulikult ei tähenda selline lähenemine igavest vaikelu.

Ka käesoleval õppeaastal on kooli ürituste plaan tihe. Pea igaks nädalaks oleme planeerinud mõne ettevõtmise, mis oma vabama vormiga aitab õppetundides õpitut kinnistada. Näiteks võib siin tuua looduse- või emakeelenädala. Kavas on samuti jätkata maakondlikel üritustel ja aineolümpiaadidel osalemist. Klassiõhtuid on planeerinud juba lapsed isegi.

Tänavu alustame 30 õpilasega koolis ja 20 õpilasega lasteaias. Pedagooge on koolis ja lasteaias kokku 14, lisaks tugi-personal.

Kihnu Kooli õpetajatepere on hästi kvalifitseeritud ja vastab riiklikele normidele. Seegi on üheks hea kooli tunnuseks, nagu ka arukate laste olemasolu.

Enamus meie kooli lapsi õpib neljadele-viitele, milles on kindlasti oma osa väikestel klassidel. Õpetajal võimaldab see jälgida iga üksiku õpilase arengut.

Kaasaegses koolis ei peetagi enam nii tähtsaks õpikupeatükkide pähetuupimist, kui just õpilaste üldiste pädevuste väljaarendamist. Keskmes on sotsiaal-

sus, suhtlusoskus, kultuuri-tundmine, õppimisoskus, matemaatiline loogika. Kõike seda rüütab põhikoolis muidugi ainealane teadmine.

Siiski arenevad tänane maailm ja teadus nii kiiresti, et inimene ei pea ega suudakski pähe tuupida järjest lisanduvaid rohkeid fakte ja definitsioone.

Olulisem on teadmine, kust vajalik informatsioon leida. Võime seda leida ja aru saada eeldab üha enam võõrkeelte oskust, aga ka arvutioskust info kogumiseks.

Sel õppeaastal proovime

oma vananenud arvutid uute kaasaegsete vastu välja vahetada.

Paraku puudub meil senini korralik arvutiguru, kes sooviks kihnu lastele süvendatult IT teadmisi õpetada.

Vaatamata ühele või teisele takistusele on meie kool siiski valmis kindlalt edasi sammuma.

Soovin kõigile kihnlastele sõbralikku meelt ja eluter- vet teadmistehimu ning jak- su elule vastu panna!

Toomas Pajula
Kihnu kooli direktor

Kihnus toimus doonorpäev

Foto: Eda Amur

Pika planeerimise ja tiheda koostöö tulemusena Kihnu vallavalitsusega jõudis Pärnu haigla veretalitus 30. augustil Kihnu.

Kihnu rahvamajja tuli kolme tunni jooksul sooviga verd loovutada kohale 27 tublit inimest. Toimus 17 vereloovutust, kellelt igahelgelt võeti 450 ml verd, kõige rohkem koguti A-grupi verd, mis on ka Eestis kõige levinum veregrupp. 10 soovijat pidid seekord kahjuks erinevatel põhjustel protseduuri ära jätma. 12 inimest olid doonoriks esimest korda elus.

Pärnu haiglast saabus saarele verd koguma üheksaliikmeline meeskond.

Kohapeal võttis veretalituse rahvast vastu vallavalituse assistent, kihnu kõrdis Agnes Maasing, kes oli juba eelnevalt teinud head eeltööd ja saarerahvast vereloovutuse võimalusest teavitanud.

Kihnu ajendas Pärnu haigla veretalitust sõitma tublide saareelanike innukas soov ka verekogumisel abiks olla ja muidugi tublide Kihnu inimeste ühteidev ja alati tegus kogukond.

Vereloovutusest täpsemalt

◆ Verd loovutama oodatakse 18-65 aastaseid terveid inimesi. Selleks tuleb aega planeerida umbes 30 min, millest vereloovutus ise võtab aega 6-8 min. Ülejäänud aeg kulub registreerimisele, küsimustiku täitmisele ja väikesele puhkusele pärast protseduuri.

Kogutud veri reisib tagasi Pärnusse veretalitusse, kus see läheb ümbertöötlemisele. Tänapäeval enam haiglates patiseidile täisverd üle ei kanta.

Ümbertöötlemises eraldatakse kogutud doonorverest erinevad verekomponendid ning patsiendile kantakse üle just seda verekomponenti, millest tal puudus on. Pärnu haigla veretalitus varustab verekomponentidega nii Pärnu, Tallinna kui ka teisi haiglaid üle Eesti.

Doonorite verd kasutatakse rasketel operatsioonidel ja sünnitustel, patsientide raviks raske trauma, aneemia, vähi ja maksahaiguste, põletuste ning paljude teiste haiguste puhul. Tänu doonoritele on võimalikud ka paljud plaanilised operatsioonid, mida muidu liiga suure verekaotuse kartuses ei saaks sooritada.

Rohkem infot: www.ph.ee

Pärnu haigla veretalitus külastab aastaringelt kaks korda nädalas maakonna piires erinevaid asutusi. Kihnu saar on olnud siiani täiesti katmata ala. Kuid tuleb tunnistada, et kihnlased ise mitte. Kihnu inimesi on sattunud meile Pärnusse verd loovutama, kas siis veretalituse majja (Metsa 1 Pärnus), doonoritelki või mujale väljasõidule.

Veretalitus vajab pidevalt

kõigi veregruppide verd. Kõige levinumad on A ja 0, mida kogutakse kõige rohkem. 0- RhD negatiivne on universaalne veregrupp, mida saab kõigile üle kanda.

Eestis loovutavad tublid doonorid verd vabatahtlikult.

Soov aidata on kauneim soovide seas!

Eda Amur,

Pärnu haigla kommunikatsioonispetsialist

Kuldpulmapaare oodatakse austamispäevale

◆ Pärnu Maavalitsus korraldab 9. novembril kell 14 üheksateistkümnenda maakonna kuldpulmapaare austamispäeva. Sellele pidulikule sündmusele on oodatud kõik Pärnu maakonnas elavad abielupaarid, kel sel aastal täitunud või täitumas 50 kooseluaastat, samuti abielupaarid, kes briljantpulmadeni jõudnud (60 kooseluaastat).

Palume juubelipaaridel endast teada anda Pärnu Maavalitsuse rahvastiku toimingute talituse telefonidel 447 9724 või 447 9760. Samuti võib maavalitsusest ise läbi astuda ja kabinetis 202, 209 (Akadeemia 2, II korrus) austamispäevale nime kirja panna. Eelregistreerimine kestab 29. septembrini.

Pärnu Maavalitsus soovib tänada ja õnnitleda kuld- ja briljantpulmapaare, tänu kellele saab meie noorem põlvkond aimu abielu kestmajäämise võimalikkusest. Väärivad abielupaarid on eeskujuks oma lastele, andes neile eluteele kaasa pagasi väärt elutarkustega ja on tõestuseks kõigile, kes abielu väärtustes ning püsimises kahtlevad.

Pärnu Maavalitsus

**KIHNU
VALLAVALITSUSES**

◆ Kooskõlastati Pärdi- Jaagu suurkaevu asukoht;

◆ Kooskõlastati Vahtla suurkaevu asukoht;

◆ Kooskõlastati Tungi suurkaevu asukoht;

◆ Pikendati päästehoone projekteerimise pakkumiste esitamise tähtaega;

◆ Teede pindamiseks võetava investeerimislaenu parimaks pakkumuseks kinnitati AS SEB Panga esitatud pakumuse.

Männäkäbä maraton startis täistuuridel

Eelmisel aastal Eesti parimaks uueks jooksu-ürtuseks tituleeritud Kihnu Männäkäbä maraton oli taas rõõmus spordipidu, mis tõi saarele palju harrastussportlasi.

Osavõtjad oli veidi vähem kui eelmisel aastal - täispika ehk 42 kilomeetri pikkuse maratoni lõpetas 50 harrastussportlast ja poolmaratoni ehk 21 kilomeetri pikkuse 43 jooksjat.

Kaks parimat tulemust läksid tänavu Pärnusse: esikoha sai **Veljo Vask** (ajaga 03.14.11) ja teisena lõpetas **Igor Ignatenko** (03.18.24). Poole distantsi vahefiniši ületasid mehed täpselt sama tulemusena (01.36.41), mis tegi maratonile kaasaalamise põnevamaks.

Veljo Vask ütles Kihnu Lehele, et tunneb oma elu esimesest maratonivõidust suurt rõõmu. „Olgu ta suur või väike maraton, võit on ikka midagi erilist,“ ütles ta. Enne starti võistlejate nimekirja vaadates tekkis tal lootus, et võiduvõimalus on olemas, kuid nii pika maa peal võib alati midagi juhtuda. Võitja

rääkis, et teda aitas kõvasti, et üle poole maratoni sai ta koos teiseks jäänud Ignatenkoga joosta ning umbes 30 kilomeetri peal hakkas ta tasapisi ettepoole nihkuma. „Siis tekkis lootus ja see andis kõvasti jõudu juurde,“ rääkis Vask.

Suureks tegijaks Vask end maratonimaastikul ei pea, ta jooksis Kihnus oma 24. maratoni, mis oli ühtlasi selle aasta 5. jooks.

„Eelmisel aastal ma Kihnu maratonil ei käinud, aga kuna seda kiideti kõvasti, siis nüüd tuln,“ rääkis ta ja lisas, et nägi oma silmaga, et rada oli hea. Trenni on mees kõvasti teinud ja valmistus Männäkäbä maratoniks tõsiselt: sõitis saarele eelmisel öhtul, kuid mitte suvelõpupeole, vaid läks varakult magama, tõusis vara ja sõi hommikuputru, just nii, nagu peab.

„Mingi rutiin on aja jooksul välja töötatud,“ selgitas ta. Seevastu pärast maratoni ei kiirustanud spordimees koju, vaid kavatses muinas-tulede ööst ja Kihnu Poiste sünnipäevapeost osa saada. Muhust pärit harrastussportlasele on Kihnu tuttav kant, sest tema vanaisal on suvila

Sorgu saarel.

Teisena lõpetanud **Igor Ignatenko** ütles, et tänapäeval loeb ainult võit või isenda rekordi parandus – muu pole oluline.

„Aga väga tore – see on mu elu kolmas aeg,“ lisas ta. Ignatenko ütles, et esikohta ta jooksmas ei tulnudki, tema selle aasta eesmärk on 2. oktoobril Slovakkias toimuv maraton, kus ta loodab parandada oma isiklikku rekordit, Kihnu oli proov, kui kaua ta selle tempoga kestab. „Rada oli hea, aga vahepeal oli väga vinget tuult, siis oli raske,“ rääkis spordimees, kes ka suvisel Kihnu Jooksul

medali sai. Ignatenko ütles, et loodab väga, et korraldajad viitsiksid Kihnu maratoni traditsiooni elus hoida.

Kolmas koht oli tähelepanuväärne: parima naisena maratoni lõpetanud **Maarjaliisa Umb** (03.28.42) jooksis end üldarvestuses kolmandale kohale. „See kõlab lausa uskumatult, ma ei uskunud, et teise ringi peal niimoodi mehi järjest kätte saan ja rahulikult omas tempos minnes niiviisi edenen,“ ütles ta.

Maarjaliisale oli see üldse esimene maraton aja peale joosta – seda enam on tulemus märkimist väärt. „Suurematel maratonidel kindlas-

Fotod: Algis Laane

ti selle ajaga ei võideta, nii et on, kuhu poole minna," lausus ta. Eelmisel aastal poolmaratonil osalemist nimetas ta mitte jooksmiseks, vaid läbimiseks ja heaks trenniks. Ta rääkis naerdes, et tal polnud õrna aimugi, kuidas maratoni joosta ning veelgi vähem, kuidas võita – ta kuulas teste kogemusi ja pani nendest enda jaoks parima variandi kokku: valis endale sobiva mõõduka tempo ja tarbis igas punktis vedelikku.

„Ma ei ütleks, et raske oleks olnud, praegu pole ka väsimust, vaid adrenaliini, aga küll see väsimus tuleb.“

Maarjaliisa pole oma lem-

mikspordiala purjetamist sugugi jätnud, aga kuna nad koos õe Elisega sel suvel olümpiale ei pääsenud, otsustasid õed, et võtavad suve kergemalt ja tegelevad nende asjadega, mis veel rõõmu pakuvad.

„Sporditegemine on mulle eluaeg rõõmu pakkunud,“ lisas ta.

Poolmaratoni võitis peakorraldaja **Margus Püvi** MTÜst TriSmile, ta ütles, et jooksis välja täiesti arvestatava aja (01.28.06) „See oli ikka pingutamine, jooksmine,“ ei sõrkinud ta rada moepärast läbi.

Püvi ütles, et kuna sel aastal Männakäbä maratonil tippe ei osalenud, otsustas ta joosta, et poolmaratoni arvestuses korralik aeg kirja saada.

Margus Püvi on spordiringkondades tuntud tegija - ta on esimene profisportlane triatlonis, jooksnud elu jooksul 36 maratoni ja palju poolmaratone ja osalenud triatlonivõistlustel.

Küsimusele, miks tipud siis primale uuele jooksumusele tulemata jäid, vastas Püvi selgituseks, et Tallinnas oli samal ajal 2000 osavõtjaga Ülemiste jooks, lisaks paar väiksemat jooksuüritust üle

Eesti ning lõivu maksid kõik. Tema hinnangul peavad võistluste korraldajad kalenderplaani korrektuuri tegema, sest nädal enne Kihnu maratoni oli ainuüksi laupäeval Eestis kaheksa jooksu-võistlust.

Korraldaja hinnangul on Männakäbä maratonil nišš olemas. „See jääb eksootiliste maratoni kategooriasse ja Kihnu ise annab sellele sündmusele hõngu,“ ütles ta. Ta lisas, et kuigi osavõtjaid oli tänavu vähem, oli väikese jooksu kohta päris arvestatav jooksusõprade arv.

Mari Mets ja **Jana Männi** olid õnnelikud, et poolmaratoni ette võtsid.

„Tänu Janale ma üldse läksingi, et aidata sõbrannat - koos on ikka toredam joosta ja üksteist emotsionaalselt toetada,“ rääkis Mari. Kui Mari oli varem poolmaratoni jooksnud, siis Janale oli see esimene maraton. „Müts maha Jana ees,“ ütles Mari.

Mõlema naise aeg oli parem, kui nad enne jooksu eeldasid ja seepärast on põhjust rahuloluks. „Aeg ei olnud eesmärgiks, vaid hea enesetunde ja emotsiooniga rada läbi joosta,“ ütles Mari.

„Väga vinge, ma olen väga rahul, enesetunde on väga hea,“ lisas Jana.

Kümnendana lõpetas maratoni kuueliikmeline Kihnu võistkond, koosseisus **Karl Sutt**, **Renate Saare**, **Siim Sireli**, **Karmo Kasemets**, **Gert Havik**, **Kristel Klein**, kellest igaüks jooksis 7 kilomeetrit ja andis rinnaumbri järgmisele võistlejale üle.

Kihnu meestest võttis pika distantssi ette **Silver Köster**, kes lõpetas 14. tulemusena ja poolmaratonis polnudki kihnu meest

Muusikaõpetaja **Tiinamai Keskpaik** ütles, et tema läks 21-kilomeetrisele distantssile tänu Mari Metsale ja oma pojale Mattiasale. „Mina tahtsin teda lastejooksule suunata ja rääkis, kui hea on jooksmine ja poeg küsis, miks ma ise ei lähe,“ naeris Tiinamai. Kuigi võistlusi naine ei armasta, pole jooksmine talle võõras - ta tegeleb sellega oma hobiks, püüdes vältida asfaldil jooksmist

„Kihnu kiituseks tahan öelda, et oli väga hea rada metsa ja talude vahel ning kasvõi selle pärast tasus tulla, et ümbrus on ilus.“

Anu Saare

Kihnu Poisid juubeldasid koos külalistega

Ansambli Kihnu Poisid asutajaliikmed **Raino Laine** ja **Janno Vesik** tõdevad, et hoogu tegutsemiseks andis neile see, et 20 aastat tagasi tahtis Kihnu rahvas nii väga nende siis veel algelise pillimängu saatel tantsida. See on andnud neile tahtmise tegutseda, õppida ja tuntud simmanibändiks kasvada.

Oma sünnpäevapeo pidasid Kihnu Poisid muinastulede ööl Kihnu jõujaamas, kus lisaks päevakangelastele mängisid tantsuks Kentukid, Kihnu Virve pereansambel ja Väliharf ning tantsuga esinesid Tuuletallajad ning Kihnu neiud.

Raino ja Janno rääksid oma ansambli lugu.

20-aastane inimene on veel väga noor, aga 20 aastat tegutsenud ansambli peetakse juba suhteliselt vanaks. Kuidas te ise tunnete?

Raino: Ei tunne küll, et me ansamblina nii vanad oleksime, tundume endale noored. Viis aastat on eelmisest juubelist möödas, aeg on hetkega läinud - see on üllatus meilegi.

Milline on olulisem sündmus, mis 20 aasta sisse jääb?

Janno: Tegelikult ikkagi ansamblina Kihnu saarelt väljasaamine, hakkasime käima igasugustel noorte bändide võistlustel, saime sealt preemiaid ja pääsesime Põlvasse folklooritöötlaste festivalile ja sealt edasi Viljandi Folgile. Kihnus teati meid ammu, aga mandril ei teadnud alguses meid keegi.

Ja loomulikult on üks väga tähtis osa olnud meie neli plaati, mis oleme välja andnud - see on märk, mis meist maha jääb.

Kui vana ansambel oli, kui Kihnu saarelt hakkasite ära käima?

Raino: Pärts ruttu, olime paariaastased. See oli 1999.-2000. aastal, kui olime paar suve Kihnu saarel harjutanud.

Mis oli läbimurre, kui te tuntuks saite?

Raino: Ei taha „Pääsukest“ öelda, aga kui seda hakati raadios laskma, oli see kõige suurem läbimurre ja kõva tõuge.

Kas see on selline lugu, mis peab alati pidudel kõlama?

Raino: Ikka, kui me vahel meelega „unustame“, siis küsitakse kohe.

Milline nõ kohustuslik lugu teil veel on?

Janno: Meil on traditsioon, et peo lõpus teeme alati „Merimehed“. Fännid ka juba teavad, et kui see lugu tuleb, hakkab pidu otsa saama. Tegelikult on neid lugusid palju, kindlasti „Selle suve lauluga“ ja „Kui santu saab meremees neidude seas“ - seal on sees vimka, et teeme „Labajalga“ vahele ja rahvas alati tantsib.

Mis tundega te kuuldate raadiost Toomas Anni lauldud „Nii kui üks pääsuke“?

Raino: Tegelikult mina panen raadio kinni. (Naeravad.) Aga mis siis ikka, las ta teeb.

Janno: See pole meie kirjutatud laul, vaid rahvapärismus ja igaüks võib seda mängida.

Raino: Häirib lihtsalt see, et ta kasutab üks ühele meie tehtud seadet.

Kas sellest on juttu olnud?

Raino: Ei, me oleme tagasihoidlikud poisid.

Janno: Me pole mingid tüli-mahakujad.

Kui tihe on teie esinemisgraafik ja kas on ka selliseid kutseid, mida te ära

Ansambel Kihnu Poisid aastal 2016

Raino Laine – laul, basskitarr, *alates 1996*

Janno Vesik – laul, akordion, *alates 1996*

Ott Kaasik – laul, oktavmandoliin, *alates 2007*

Kristo Joosep – trummid, *alates 2008*

Madis Jürgens – viiul, *alates 2016*

Egert Mängli – heli, *alates 2012*

ütlete?

Janno: Ikka tuleb ette: Meil on reegel, et kui mingil päeval on kontsert ees, peame ära ütleva, me mingit sahkermahkerit ei tee. Osadel bändidel on nii, et kui ühel päeval on kaks esinemist, siis pool bändi läheb ühte ja pool teise kohta.

Raino: Kihnu Poisid on ikkagi hobi meie jaoks. Teised bändiliikmed tegelevad veel erinevate projektidega ja kui kasvõi üks inimene on hõivatud, siis me ei lähe esinema.

Kuidas te ennast nimetate? Mis ansambel te olete?

Janno: Üks korralik simmanibänd. Meie põhiline eesmärk on kihnu vanade laulude, eelkõige meremeeste laulude, ülesotsimine ja kaas-aegses võtmises esitamine. Niisama lauldes ei saa nii laia haaret, tahame kaasaegses võtmes teha, siis on mõllu ja rahvas tantsib ning see meile meeldib. Võiks öelda, et teeme kihnu pärimussimmanimuusikat, korralikku tantsumuusikat.

Kuidas ise tunnete, kui palju on ansambel muutunud 20 aasta jooksul? Mõelge, millised te siis olite?

Janno: Olime väga äkilised noored poisid. Siis me olime ise lapsed, nüüd on meil endil lapsed - see on suur

elumuutus.

Raino: Pillimängu koha pealt, eks me õpime kogu aeg, selgeks pole midagi saanud. Alguses juhendas meid Katrin Kumpan, tema andis bändile kõvasti hoogu sisse, otsis ka mandril võistlusi ja söötis lugusid, mis me siia maani mängime. Katrinilt ongi meie muusikastiil alguse saanud.

Kas algusaastatest on mõni salvestus alles, et saaksite kuulata, kuidas iseendale kõlaksite?

Janno: Kahjuks tegelikult pole, vaid mõni üksik lõik on.

Aga tahaksite endi 20 aasta taguseid lugusid kuulata?

Raino: Ei. Olime nii poisikesed, hakkasime alles siis õppima ja kõlasime väga algeliselt.

Janno: Põhjus, miks meil hästi läks, oli see, et saarel polnud kohalikku ansambli ja rahvas sai tantsida pillimuusika järgi.

Raino: Rahvas nii tahtis, et me pidudel mängiksime ja see andis meile hoogu juurde ja seepärast olemegi siia maani välja jõudnud.

Janno: Tänapäeval nii ei saaks, tase on palju-palju kõrgem.

Kümme aastat tagasi rääkisite Kihnu Lehele, et ras-

keim hetk oli, kui koos vana rahvamaja põlengu-ga jäi tulle kogu tehnika ja tõsine oht oli, et ansambel lõpetab.

Janno: Me olme siis kolm aastat tegutsenud ja tulle jäid kõik pillid, tehnika ja võimendus, vaid akordion oli mul kaasas.

Raino: Esimese toetuse uute pillide ostmiseks saime vallalt ja mandrilt annetati helitehnikat, kui kellelgi midagi üle oli, näiteks Kukerpillidelt saime kõlarid. Siis saime edasi tegema hakata.

Saate omavahel ikka väga hästi läbi?

Raino: Ikka, see peab nii olema, muidu ei saa.

Janno: Oleme ikka õelnud, et nagu laeva peal on pere, on ka meil ühine pere.

Vahel on nii, et kui keegi peab ära minema, ütlevad teised, et kuhu ta läheb, oma pere peaks ikka kõige tähtsam olema.

Praegune koosseis on teil ju kaua püsinud.

Janno: Praegune koosseis ongi püsinud kõige kauem, viiuldaja vahetus hiljuti, ülejäänud viis liiget on püsinud ligi kümme aastat või algusest peale.

Mida ekstreemset ja naljakat on 20 aasta jooksul juhtunud?

Janno: Kohalejõudmine on olnud mõnikord ekstreemne, bändi tehnika on sõitnud koos treileriga tagant minema võis siis tulnud bussil ratas alt ära, kui on vaja olnud kella pealt kohale minna ja pidu alustada.

Raino: Ükskord oli nädala jooksul vaja kolm korda busi rehvi vahetada, sest see läks katki.

Janno: Sellist asja, et Raino ei saa mandrile, sest ei sõida laev ega lennuk, on juhtunud kolm korda.

Mis siis on saanud?

Janno: Kaks korda oleme ära õelnud ja ise otsinud asendusbändi ning ühe korra tegime väevõimuga ilma Rainota ja mina laulsin kõik laulud.

Millised on olnud toredamad esinemised, põnevamad kohad?

Raino: Kui Eesti piires, siis saartele on alati hea minna ja huvitav esineda. See on vist veres.

Suurem ja olulisem reis oli kolm nädalat USA läänerrannikul, kus esinesime kohalikele eestlastele. Esimesel

nädalal oli palju esinemisi ja meile tasuti sellega, et veeti kaks nädalat mööda ühendriike ringi.

Janno: Sel jaanipäeval esinesime Inglismaal kohalikele eestlastele, palju rahvast oli ja kohalikud tantsisid „Laba-jalga“, nii et vähe polnud.

Kohalikele eestlastele oleme mänginud ka Soomes ja Rootsis Eesti Majas.

Rootsis käisime ka pärimust korjamas ühelt mehelt, kes sõja ajal sinna põgenes ja temalt saime oma repertuaari kolm lugu.

Kas vanu meremehelaule on teie repertuaari veel võtta või hakkavad need otsa saama?

Raino: Järjest vähemaks jääb ja raskem on uusi laule leida.

Janno: Siiamaani oleme leidnud, aga pärast uue plaadi väljaandmist me pole uut tsükli alustanud, sügisel hakkame selle kallal tööd tegema.

Raino: Aga ideid on.

Janno: Eks arhiivides on kaevamata materjali küll: Ingrid Rüütel on suurt tööd teinud ja kõike pole me läbi kuulanud.

Mida ma küsimata jätsin?

Raino: Kui vanad või, õigmini, kui noored me olime, kui ansambli tegemisega alustasime.

Kui noored te olite?

Raino: Janno oli 12, mina 13.

Janno: Ma just mõtlesin, et 1996. aastal oli Eesti alles nelja aasta eest vabaks saanud ja mina läksin kuuendas-klassi!

Kuivõrd erineb Kihnus mängimine teistest pidudest?

Raino: Omadele inimestele on kindlasti väga hea mängida.

Janno: Kihnus me teame, kuidas publik käitub, inimesed oskavad tantsida ja teame, mis lood meeldivad. Mandril pole meil õrna aimu, mis rahvas on kokku tulnud, kuidas publikut oma kätte saada ja pidu käima tõmmata.

Aga alati saate käima?

Janno: Saame, 20 aastat praktikat on ikka ka.

Palju õnne ja uute juubeliteni!

Anu Saare

Eakate klubi Kaunis Kabõdad reis Hiiumaale

Eakate klubi Kaunis Kabõdad on juba palju aastaid tervisekeskuses igakuiselt koos käinud ning osavõtjate arv jääb tavaliselt 10 – 15 eaka vahele.

Kevadel lõpetame kokkusaamise ringsõiduga Kihnu saarel, mis on saanud igaaastaseks traditsiooniks. Oleme valla bussiga läbi sõitnud kõik neli küla ning teinud istumise majaka juures või jõujaamas.

Möödunud aasta juunis tegime päevase reisi Manijasse, kus meid võttis vastu ja sõidutas Kase Mark ning kohtusime naabersaare rahvaga.

Tänavu otsustasime minna kaugemale ja 11. augustil toimus reis Hiiumaale. Reisist võtsid osa Liiviku Liivi, Kalju Elvi, Laasi Elvi, Lehe Helju, Liiva Salme, Lehise Leida, Ömbluse Marta, Lõpe Silvi, Kasemaa Ella, Kaevandu Leili, Lohu Ella, Põllu Salme, Antsu Juta, Palmi Ella ja busisjuhi oli Suigu Kerli. Praamigraafikud võimaldavad hommikul kodust minna ja õhtul viimase praamiga tagasi tulla.

Ülesõit Hiiumaale toimus Regulaga, Uue-Jaani Timo oli laeva peal töö ja tegi seal väikese ekskursiooni, näidates ka meeskonna ruume.

Heltermaa sadamasse jõud-

nud, võtsime suuna Sõru sadamasse, kus oli võimalus külastada muuseumi. Edasi viis tee Tohvri hooldekodusse. Sealsed hooldekodu töötajad käisid kevadel Kihnus ringreisil ja vaatasid meie tervisekeskust ning nüüd oli võimalus teha neile vastuvisiit.

Kihnu naised laulsid hooldekodu elanikele tervituseks mõned laulud, juhataja Elge Härma tutvustas meile maja ja istusime natukene aega kohvilauas. Maja oli äsja renoveeritud, väga ilus, suur ja ruumikas.

Edasi sõitsime Kõpu tule torni juurde ning sealt edasi Kärddlasse, kus oli väike peatus. Pärast võtsime suuna sadamasse, et sõita St Olaga Rohukülla ning sealt edasi kodu poole.

Olgugi et saarel olemise aeg oli väga lühike, jõudsim reisi jooksul ringi peale teha tervele Hiiumaale ja näha, kuidas seal elatakse. Hiiumaa oli väga ilus ja puhas, tee ääred laialt võsast puhastatud ja niidetud.

Järgmisel aastal jätkame oma traditsiooni ja võtame ette järgmise väikesaare.

Suured tänud Kerlile ja teile, Kaunis Kabõdad, tugevat tervist ning tahtmist, et järgmisel aastal jälle koos reisi- le minna.

Aive Havik

Viimasel augusti laupäeval süüdati Kihnu jõujaama juures muinastuli, nagu Kihnus kombeks – koos lauluga. Rahvast oli väga palju. Augustikuu lõpus süüdatakse lõkkes Läänemere kallastel selleks, et näidata mererahva ühtsust ning tuletada meelde meie ajalugu ja kultuuripärandit. Antakse märku, et hoolitakse merest ja loodusest ning aastatuhandete side merega ei ole kadunud. Tuled süüdatakse ka nende mälestuseks, kes igaveseks merele jäänud...

Foto: Silvia Soide

Foto: Raili Leas

Kihnu pillilaagris Metsamaa pärimustalus puhus ka rahvusvahelisi tuuli

„Iga kivi ja kadakas,
seelikutriip
on me põline
kihnlaste maa.“

Üheksandas Kihnu pillilaagris kõlas esmakordselt „Laulude saar“ ning see on väike lõik sellest laulust. Laulu tõi Kihnu saarele Saksamaalt Kielist pärit Erhard Ohlhoff. Soomlaste Santeri Mäkelä ja Petri Prauda tehtud viisile kirjutas sõnad Helle Kirsi Audrust. Laul kõlas pillilaagri lõppkontserdil ühislauluna ning mõni nädal hiljem Vikerraadios kihnukeelsetes uudistes. Võimas!

Pillilaager toimus 8.-12. augustil Rootsikülas Metsamaa talus. Põhipillina oli soovijatel võimalus õppida viiulit, akordioni, karmoškati, kitarri ja kodulelet.

Õpetajateks olid Jaanus Põlder, Erhard Ohlhoff, Tiinamai Keskpaik, Raido Koppel, Julius Koppel, Merike Teppan-Kolk, Marju Varblane ning Üllar Kallau.

Laagris osalejaid oli üle 50. Lisaks Kihnu lastele oli kihnlaste ja pärimusmuusika sõpru tulnud ka teistest Eestist paikadest, Saksamaalt ning Islandilt. Paar huvilist Prantsusmaalt ja Itaaliast sattus saart külastades kuulama

pillitunde ja ka nemad said laagris mõnel pillil kätt proovida. Hea oli kuulda tunnusust, et selline pärimuslaager on tänapäeva maailmas väga ainulaadne ning väikegi osasaamine sellest on nende jaoks selle suve üks tipp-hetki.

Laagris õpitud pillilood olid enamik kihnu päritolu. Sel aastal osutus laste lemmikuks ka rootsi lugu „Snus“, mis kõlas lõppkontserdil hoogsalt ja tempokalt. Pillilaagri lastel oli lõbu laialt. Pillimängu kõrvalt jagus aega ka Tikka Kai juhendamisel meisterdamisele. Igal õhtul saadi kokku ühislugudeks, millele järgnes tants ja trall. Elevust tekitas Manõja Egeri korraldatud etnodisko, kus sai värviliste tulede sähvides tantsida, nii nagu hing ihaldas.

Laagri lõppkontserdil oli huvitav leida see, et publik ja esinejad olid kohad ära vahetanud. Lapsed istusid tõusval tribüünil ja pealtvaatajad nende ees pinkidel. Ka kõige väiksemad pillimängijad ei jäänud kellegi seljataha varju ja ülevallalt lavalaudadelt oli ka lastel mõnus pilk publiku sekka heita ning rõõmsaid ja kaasaalavaid nägusid näha.

2016. aasta pillilaager Met-

Laulude saar

Sõnad: Helle Kirsi, viis Santeri Mäkelä ja Petri Prauda

Minu kodu on tuulte ja tormide maa,
teda südamest armastan ma.
Iga kivi, kadakas, seelikutriip
on me põline kihnlaste maa.

Kui siin sünnid ja kasvad, siis juured on maas,
nõnda lihtsalt neid kätte ei saa.
Nagu laule, mis üheskoos laulame siin,
neid ma südamest välja ei saa.

Ja kui teed otsib randa ta eksinud paat,
talle lauluga vasta ma läen.
Tean, et tuul tema laulu viib temani ja
nõnda ongi tal kodutee käes.

Minu kodu on tuulte ja tormide maa,
teda südamest armastan ma.
Iga kivi, kadakas, seelikutriip
on me põline kihnlaste maa.

samaal oli minu jaoks üks meeldejäävamaid sündmusi sel aastal. Iga kord kui laager lõpeb, ootan juba järgmist. Laagri õnnestumise eest tahaks tänada kolme kanget Kihnu naist. Need on Uie-Matu Mare, Võsu Marju ja Kuraga Mari. Nad elagu! Ja muidugi Kihnu peresid, kes oma lapsed laagrisse saatsid ning kontserdil kaasa elasid. Aitäh, ilma teieta poleks laagril mõtet.

Ja väike ennustus tulevaseks, kümnendaks nn. juubeliaastaks: kui korraldajate hulka kaasata multiinstrumentalist Erhard, kes sel aastal naa vägeva laulu tõi, siis järgmise aasta pillilaager lõhnab juba festivali järele. Väga põnev.

Rõõmsa kohtumiseni!

Tiinamai Keskpaik,
muusikaõpetaja

6. Kihnu Viulifestival

30. september -
2. oktoober 2016

Kihnu Viulifestival koondab parimaid Eesti viiuldajaid ja väärtustab Kihnu traditsiooni. Festivali eemärk on väärtustada viiulimängu, arendada mängutraditsiooni, tutvustada traditsioonilist kultuuripärandit, tugevdades kultuurisidemeid ja vahetades kultuuri edendamise ning traditsioonide säilitamise kogemusi.

2016. aasta festival toimub 30. septembril ja 1. oktoobril ja esialgne kava on järgmine:

Reedel, 30. septembril

17.00 Tõnu Raadiku meistriklass Kihnu muuseumis. Jämm

Laupäeval, 1. oktoobril

Õpitoad, meistiklassid

18.00 Upa-upa ubinakõ Kihnu muuseumis rahvusvahelise muusikapäeva raames. Tasuta!

20.00 Kihnu pillilapsed ja sõbrad rahvamajas

20.30 Lõotsavägilased

21.30 peaesineja ansambel FRIGG

00.00 Väliharf ja sõbrad

Peaesineja - ansambel Frigg

Esimest korda võttis ansambliga Frigg aastaid tagasi ühendust Kuraga Mari, varem on nad Eestis esinenud Viljandi Folgil. Eelmisel aastal nad kahjuks tulla ei saanud, kuid nüüd on nad kohal.

Frigg on vaieldamatult tänapäeva Soome pärimusmuusika lipulaev. Ansambli südameks on traditsioonidest läbiimbunud Kausti-se piirkonna viiuldajad, keda on ansambelis kokku seitse.

Nende tulek Kihnu on kindlasti viiulifestivali tipphetk ning oma

esinemisega annaksid nad palju motivatsiooni meie viiuliõpilastele, näidates kui kaugele võib jõuda viiulit õppides, millised emotsioonid ja tunded seda instrumenti mängides valdavad.

Kodumaised Lõotsavägilased

Foto: Valdo Ots

Ansambel Lõotsavägilased on loodud 2013. aasta detsembris ja ansamblisse kuuluvad kolm noort muusikut: Andres Eelmaa (karmoska, eesti lõõtspill, eestlaul), Rasmus Kadaja, (karmoska, eesti lõõtspill, saatelaul) Tobias Tae (karmoska, saatelaul) ja ansambli juhendaja Margus Põldsepp (karmoska, eesti lõõtspill, eestlaul). Kõik poisid omandavad muusikalisi oskusi Karksi-Nuia muusikakoolis. Lõotsavägilased mängivad põhiliselt rahvalikku ja pärimusmuusikat, kuid nad ei ütle ära ka teiste muusikastiilide mängimisest.

Laupäeval, 1. oktoobril esineb enne suurt pidu rahvusvahelise muusikapäeva raames muuseumis tasuta **Upa Upa Ubinakõnõ**.

Eesti muusikanõukogu korraldab rahvusvahelisel muusikapäeval suurejoonelist heatahte programmi juba neljandat aastat.

Sündmuse eesmärk on muusikakultuuri väärtustamine ja tutvustamine ning vahetu muusikalemuse kättesaadavuse tagamine, lähenedes programmile värselt, ühendades traditsioonilise ja ebatraditsioonilise.

PASSID eelmüügis Kihnu Kauba Majas www.kihnukaubamaja.ee ja muuseumipoes alates 5. septembrist kuni 25. septembrini hinnaga **15 eurot**. Hind kohapeal reedel **5 eurot** ja laupäeval **15 eurot**. Kihnu Pärimuskooli õpilased ja vilistlased saavad sisse tasuta!

Avalikustatakse Pärnu maakonna planeeringu ja selle keskkonnamõju hindamine

Pärnu maakonna planeering võeti vastu Pärnu maavanema 24.08.2016 korraldusega nr 1-1/16/809 ja suunati avalikule väljapaneku-le koos keskkonnamõju strateegilise hindamise (KSH) aruandega.

Planeeringu eesmärk on maakonna ruumilise arengu vajaduste väljendamine, arvestades piirkondlikke eripärasid. Tegemist on uue, kogu Pärnu maakonda haa-rava maakonnaplaneeringuga, mis on loogiliseks jätkuks 1998. a kehtestatud maakonnaplaneeringule ja selle teemaplaneeringutele. Planeeringu koostamisel on lähtutud üleriigilisest planeeringust Eesti 2030+ ja Pärnumaa arengustrateegiast 2030+. Arvestatud on riigi tasandi strateegiliste dokumentide ja riskianalüüside, kohalike omavalitsuste üldplaneeringutega.

Olulisemad teemad, mida planeeringus on käsitletud - asustuse paiknemine, teenuste kättesaadavus ja transpordiühendused, ettevõtlus ja tootmine; looduskonnamõju väärtused, sh

väärtuslikud maastikud ja roheline võrgustik; tehniline taristu, kus suur tähtsus on nii rahvusvahelistel kui ka riigi- ja maakonnasisestel ühendustel, sadamatel ning turismiettevõtetel toetataval lennuväljal. Teemade kaupa on seatud tingimused maakonna ja erinevate piirkondade ruumiliseks planeerimiseks ja arendustegevuse kavandamiseks. Planeeringust peab lähtuma kohalike omavalitsuste üldplaneeringute koostamisel.

Planeeringu koostamise käigus on läbi viidud KSH, mille eesmärk on arvestada keskkonnakaalutlusi maakonnaplaneeringu koostamisel ning kehtestamisel, tagada kõrgetasemeline keskkonnakaitse. KSH aruandes on selgitatud, kirjeldatud ja hinnatud planeeringu elluviimisega kaasnevaid olulisi mõjusid loodus- ja sotsiaalmajanduslikule keskkonnale ning kavandatud negatiivsete mõjude leevendamise meetmed säästvaks ja tasakaalustatud arenguks. Piiriülest keskkonnamõju planeeringuga kavandatava tegevusega ei kaasne.

Planeering on koostatud

koostöös maakonna kohalike omavalitsustega, naabermaavalitsustega, ministeeriumide ja riigiametitega ning teiste asjaomaste asutustega ja huvitatud osapooltega.

Pärnu maakonna planeering koosneb seletuskirjast ja neljast joonisest: strateegiaplaan, looduskeskkond, tehniline taristu, asustus.

Pärnu maakonna planeeringu ja selle KSH aruande avalik väljapanek toimub ajavahemikul 6. septembrist kuni 5. oktoobrini 2016. aastal.

Planeeringumaterjalid on kättesaadavad Pärnu Maavalitsuse veebilehel <http://parnu.maavalitsus.ee/>. Avaliku väljapaneku ajal saab paberkandjal planeeringumaterjalidega tutvuda tööpäeviti Pärnu maavalitsuse viienda korruse koridoris (Akadeemia tn 2, Pärnu).

Pärnu maakonna planeeringu ja selle KSH aruande avalik arutelu toimub 25. oktoobril 2016 algusega kell 13.00 Pärnu Maavalitsuse 2. korruse saalis (Akadeemia tn 2, Pärnu).

Kogu avaliku väljapaneku kestel (kuni 5.10.2016) on

igal isikul õigus esitada kirjalikke ettepanekuid, küsimusi ja vastuväiteid planeeringulahenduse ja KSH aruande kohta aadressile: Pärnu Maavalitsus, Akadeemia tn 2, 80088 Pärnu või elektronpostiga aadressile: info@parnu.maavalitsus.ee.

Pärnu maakonna planeeringu koostamise algataja on Vabariigi Valitsus, planeeringu koostamise korraldaja, koostaja ning kehtestaja on Pärnu Maavalitsus (Akadeemia tn 2, 80088 Pärnu), kontaktisik Raine Viitas, tel 447 9762, e-post: raine.viitas@parnu.maavalitsus.ee

Planeeringu KSH ekspert on Kobras AS (Riia 35, Tartu, 50410), kontaktisik ekspert Gerli Kull, gerli@kobras.ee

Täiendav info Pärnu Maavalitsuse planeeringute talitusest, planeeringute talituse juhataja Tiit Pärn, tel 447 9761 tiit.parn@parnu.maavalitsus.ee ja planeeringunõunik Raine Viitas, tel 447 9762, raine.viitas@parnu.maavalitsus.ee.

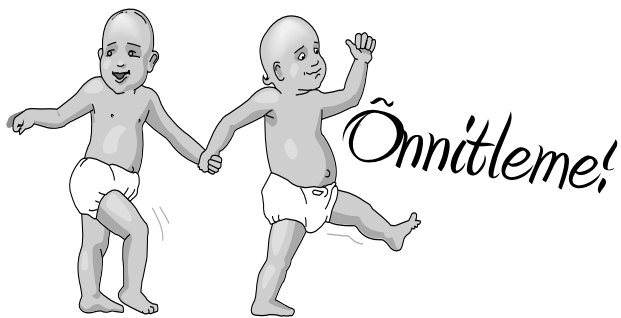
Pärnu Maavalitsuse planeeringute talitus

ÕUNAPUUDE JA HEKKIDE LÕIKUS KÕIKJAL EESTIS

**Kihnus
13.-18. september**

**Aiandusagronoom
Jaak Tomson**

Küllli Akkemann ja Niklas John
Alexander Jansson, õnne perelisa
John Sören Nixon Janssoni
sünni puhul

Septembrikuu sünnipäevalapsed

1. september

Aili Tuhkanen (Uusmaja) 75

3. september

Eeri Türk (Lähiste) 76

9. september

Eduard Mätas (Raju) 70

10. september

Salme Valm (Liiva) 82

11. september

Paul Sepp (Allika) 74

Endel Meras (Dõlde) 71

16. september

Mihkel Lilles (Tooma) 86

19. september

Ellen Uzikova (Mardi) 70

28. september

Raivo Valm (Liiva) 55

Arne Mäe (Uusmaja) 55

29. september

Leili Täll (Dõldeotsa) 65

Kihnu Kool ostab SÖÖGIKARTULEID
hinnaga **30 senti/kg.**
Tel 501 8202

Pärnu huvitegevuste mess HUVIKAS 2016

11. septembril kell 12-18 Pärnu Kaubamajas

Õige huvitegevuse leidmine mõjutab lapse arengut ja tulevikku. Pärnu huvitegevuste mess HUVIKAS aitab Pärnumaa noortel ja lastel üles leida just neile sobivad ägedad, kasulikud ja huvitavad vabaajategevused. Siin näeb laps oma silmaga, millega on võimalik Pärnumaal tegeleda ning saab omal nahal järgi proovida, mis meeldib, sobib ja kaasa haarab!

Koondame huvitegevuste pakkuja üheks päevaks Pärnu käidavamasse paika - Kaubamajasse, et anda ülevaade kõikidest tegevusvõimalustest Pärnus.

Messi sihtgrupiks on noored ja lapsed ning nende vanemad.

Messil saab ülevaate Pärnumaa huvikoolidest-ringidest, sportimisvõimalustest, käsitöö- muusika-, kunsti-, loodushariduse, tehnika- ja kõikevõimalikest muudest ringidest, töötubadest ning põnevatest vabaajategevustest. Kohal on ka noorteorganisatsioonid.

Kaubamajas tutvustatakse seda, millega tegeleda saab, antakse võimalus omal nahal kogeda, mis paremini sobib ning siin saab ka ringidesse registreeruda.

Messi vältel on laval programm, kus huvikoolid-ringid näitavad, mida neil õppida võib ning mida nende noored teha oskavad. Niisamuti lüüakse letti selle aasta uudised – näiteks JJ Street teeb laval selgeks, missugune on uus Pärnusse jõudev tantsustiil Vogue.

Terveks nädalaks jäävad Kaubamajasse huvitegevuste pakkuja voldikud-flaierid. Messilt toimuvad lülitused ja otseintervjuud Pärnu raadiosse, kes sel päeval on oma stuudioga huvitegevuste messil.

Messi eesmärk on, et lapsed-noored ja lapsevanemad saaksid koondinfo Pärnu huvitegevustest ning saaksid langetada sobivaimad otsused laste vaba aja sisustamiseks kasulikult ja arendavalt vastavalt lapse huvidele ja võimetele.

Huvitegevuste mess pakub põnevust ka vanematele huvilistele, sest paljusid tegevusi saavad harrastada-õppida ka täiskasvanud.

Messi info veebis: <http://www.galerii.turundustugi.ee/mess>
FB-s: <https://www.facebook.com/events/187757604971482/>

Messi aitavad korraldada:

 KAUBAMAJAKAS

Kontakt: Piret Hallik-Sass, tel +372 5660 5860,
piret@turundustugi.ee